

БАЈКА О РИБАРУ И РИБИЦИ

Александар Сергејевич Пушкин

У далекој земљи некој,
иза брда, иза гора
на обали сињег мора
колиба је била једна
врло стара, трошна, бедна.
У њој живи деда стари
крпи мрежу и рибари,
а баба му ручак кува
и колибу она чува.
Наоколо нигде света,
нико туда да прошета.
Тридесет и више лета
живе они тако сами,
деда пеца, баба чами.
Једно јутро (беше тмурно)
деда мрежу узе журно.
Баби рече:
- Ручак кувај,
кућу чувај,
а ја одох по свој чамац.
Понео сам добар мамац,
Па се надам, нећу крити,
да ће данас рибе бити.
Навезе се он на море

у освитак беле зоре.
Мрежу баца, па се слади,
руке трља, браду глади,
али мрежу – празну вади,
не зна више шта да ради.
Сунце зађе, већ се смрачи
И небо се наоблачи,
али рибе нигде нема
и деда се кући спрема.
Тад још једном мрежу спусти,
са чела му облак густ
растури се и нестаде.
У мрежу му риба паде.
Необична риба нека,
гледа у њу с чудом дека.
Велика је пола хвата,
а сјаји се к’о од злата.
Да би чудо било веће,
риба људским гласом рече:
-Што год тражиш, ја ћу дати,
само ме у море врати.
Испунићу жељу твоју
– било коју.
Сад се деда милостиви,
пусти рибу нека живи,
али жељу он не рече.
Спустило се већ и вече
кад се кући врати деда,
а баба га мрко гледа,
па ће рећи:

- Седи овде покрај пећи.
Донео си празну торбу,
јешћеш сада само чорбу.
Деда седе
И, док топлу чорбу једе,
поче да јој, тако с реда,
чудан случај приповеда.
Кад је баба чула ово,
одржа му страшно слово:
- Од муке ћу сада пући.
Тебе, деда, треба тући.
Што си тако луцкаст био,
па си рибу испустио?
Натраг хитај, жури, јури.
Корито ми старо цури;
нека риба како знаде,
одмах мени ново даде.
И у тмини црној, густој,
на обали морској пустој,
у пучине бескрај гледа
и позива рибу деда.
– Ој, рибице, где си да си,
дођи сада, мене спаси.
Узбурка се сиње море
и исплива риба горе.
Морске вале репом сече,
људским гласом она рече:
-Кажу деда, своју жељу,
па се врати у постељу.
И деда јој онда рече

каква жеља бабу пече.

- Иди кући, деда, само,
корито ће бити тамо.

Обећање риба даде
и у трену већ нестане.

Чим се деда кући врати,
до корита одмах сврати,
а корито, лепо, ново.

Но, баба му рече ово:

- Имам сада жељу врућу
хоћу сутра нову кућу.

Не буде ли кућа нова,
овде више немаш крова,
већ одавде ти се сели,
чујеш шта ти баба вели.

И ујуру деда пође,
на обалу морску дође
па повика рибу гласно
и рече јој сасвим јасно
ту бабину жељу нову.

- Испунићу ти жељу ову-
риба рече

и - утече.

Када кући дође деда,
он у чуду само гледа:
од колибе све од пружа
створила се нова кућа.

Крај прозора баба седи
и строго му сад беседи:

- Нећу више кућу ову,

имам опет жељу нову.
Хоћу сада кућу другу!
Хоћу у њој безброј слугу.
Оде деда, рибу зове
да јој жеље каже нове .
Узбурка се сиње море
и исплива риба горе.
Чула риба шта га мори,
па овако њему збори:
- Иди одмах баби кажи,
испунићу све што тражи.
Сазидаћу кућу другу,
биће у њој безброј слугу.
Риба рече
и – утече.
Весела је баба била,
жеља јој се испунила.
Добила је кућу другу,
а служе је безброј слугу.
Али деда баш зло прође.
Чим он натраг кући дође,
злобна баба викну само.
- Слуге моје, хај'те тамо!
Одведите овог старца
сад у шталу код магарца.
Живи деда и у штали,
на судбу се он не жали.
То је било у недељу
кад испуни баби жељу,
али, ето, већ у среду

слуге опет зову деду:

- Хајде, деда, баба зове,
има, каже, жеље нове.

Мал' од чуда није пао
кад је бабу саслушао:

- Сместа иди, рибу тражи
и жељу јој моју кажи.

Сад царица ја ћу бити,
то ми мора испунити!

Оде деда, рибу зове
и говори речи ове:

- Аој, рибо, муке веље,
баба има нове жеље.

Постала је сасвим луда,
тражи опет свака чуда.

А ја, ето, немам куда,
морам да те зовем, молим,
да јој ћуди удовољим.

Чула риба шта он жели,
па овако њему вели:

- И то ће се остварити,
царица ће баба бити.

Тако рече
и - утече.

Царица је баба била,
на њој само чиста свила.

И бисери око врата
и прстење све од злата.

Блага силног она има,
заповеда сада свима.

Кад у петак паде вече,
тад слугама баба рече:
- Доведите оног старца,
у штали је код магарца.
А кад деда пред њу клече,
строга она њему рече:
- Иди сада рибу тражи,
па јој царску жељу кажи.
Досадно ми царство ово,
хоћу опет царство ново.
На дну мора хоћу сада
да ми буде нова влада.
Златна риба, а не друга,
да ми лично буде слуга.
Хајде, старче, не пркоси,
царску жељу риби носи.
Када рибу дозва деда,
он понизно у њу гледа,
па јој вели:
- Мене, рибо, не весели
што опет теби ходим,
морам баби да угодим.
Снашла су ме грдна чуда.
Јесте моја баба луда,
али не смем да се гложим,
морам с њоме да се сложим.
Жељама јој никад краја.
Два дана јој царство траја,
а већ неће царство ово,
тражи, вели, царство ново.

На дну мора хоће сада
безумница да завлада.
Ово царство да јој пружиш
и ти лично да јој служиш.
Када ово каза деда,
риба њега само гледа.
Ђути риба, реч не рече,
праћакну се и утече.
Чека деда, чека тамо
све док није данак сван'о,
али рибе нема више,
деду наде напустише.
Он уморан пође кући
крај обале посрћући.
Кад се близу куће нађе,
не могаде да се снађе.
Двора сјајног више нема,
пред колибом баба дрема.
Гледа деда чудо ово
– ни корито није ново.
Нескромне су жеље биле,
па се нису испуниле.